

Må bra

- Hur mår du? frågar han och ser mig allvarligt i ögonen. Egentligen känner vi inte varandra särskilt väl, men när vi ses brukar vi tala om det svåra i livet. Jag vet inte hur det kommer sig, men det är som att öppna locket till en brunn. Jag blickar ner i mig själv och erkänner i ärlighetens namn att det nog inte är något vidare. Det har varit en tuff morgon och jag känner mig ledsen över både ditten och datten. Han försöker muntra upp mig, säger att det kommer att ordna sig och att livet har så mycket att ge. Men ju mer han brer ut sig om en eventuell ljusning desto svårare känns det. Jag tycker mig vara bortom räddning.

Sen kommer hon in. Den där andra, glada liksom medryckande personen, och frågar samma sak. Hur mår du? utbrister hon och ler med hela ansiktet. Det är som hennes energi svämmar över, och utan omsvep säger jag att jag mår bra. Jättebra, rent av. Den allvarlige mannen står kvar och ser förvirrad ut. Den nyanlända lyser som en sol. Själv vet jag varken ut eller in. Jättebra? Jag var ju ledsen! Eller hur var det nu igen?

Den där incidenten hände för flera år sen och har gett upphov till många tankar om vem jag är och hur en människa egentligen är konstituerad. Jag är en och densamma och kan ändå känna mig som flera. Jag har ett namn men kan plocka fram ett register av personlighetsdrag, beroende på vem jag möter och under vilka omständigheter. Det märkliga är att alla sidor är lika sanna. Jag var verkligen ledsen den där morgonen - och jag var sprudlande glad. Men om jag inte hade träffat någon av dem hade jag antagligen inte förstått det. Det hade bara varit en vanlig, ganska intetsägande dag, och jag hade inte kommit i kontakt med någon del av mig själv. För så kan det ju också vara, att man finns, men att man inte känner så mycket.

Vad är då att må bra? Är det att vakna och inte ha ont i halsen längre? Är det att känna lust att skratta hela dagen? Nej, jag vill påstå att det inte har något med den fysiska eller psykiska statusen att göra. Snarare med vad man jämför med, och om där finns en annan möjlighet. Hur bra mår jag till exempel om jag är i fysisk toppform men har gått i personlig konkurs? Hur fint känns det att vinna en miljon samma dag som man förlorar en nära anhörig? Och så det omvända: Hur dåligt kan en människa må utan att ändå nå botten? Jag minns hur bestört jag var att läsa Imre Kertészs memoarer Mannen utan öde, i vilken han - efter att ha överlevt ett år i koncentrationsläger - påstod att hans tillvaro där inte hade varit ett helvete. Koncentrationsläger visste han vad det var, men helvetet hade han ingen uppfattning om. Möjligen att det inte var lika tråkigt där.

En annan omtumlande läsning var en krönika av Åsa Jinder i tidningen Land. Hon beskrev hur hon på en middagsbjudning fick höra att den nattsvarta förtvivlan hon upplevde över att inte kunna få barn, inte var fruktansvärd. Det bara känns så, sa psykologen som satt bredvid och läppjade på ett glas vin. Hennes raseri visste ingen gräns. Samtidigt väcktes något annat, ett frö, aningen om att det han sagt kunde vara sant. Den där middagen blev vändpunkten ut ur sorgen, till insikten om vilket rikt liv hon faktiskt levde. Lidandet har många nivåer. Glädjen likaså. Att må bra är att balansera någonstans mitt emellan, en konst som i princip är omöjlig när man befinner sig i kris. Men även i den svåraste av situationer finns en möjlighet, en öppning. Det är inte troligt att man ser det när det enda man tycker sig orka är att stå ut. Men det finns alltid mer att hämta ur djupen av oss själva. Det enda man kan vara säker på är att det inte är något man kunnat föreställa sig.

© Tina Messing

Även publicerad i Psoriasis-tidningen 3/2009